Lietas arhīva Nr. C-1682-18/12
ECLI:LV:RIRT:2018:0508.C33594317.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 8.maijā

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Elīna Slišāne
ar sekretāri Zani Ketekati,
piedaloties atbildētājai /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Apdrošināšanas akciju sabiedrība (turpmāk – AAS) "BALTA" 2017.gada 11.oktobrī (ar grozījumiem 2018.gada 23.aprīlī) iesniedza Rīgas rajona tiesā prasības pieteikumu vienkāršotās procedūras prasībā pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2016.gada 27.jūnijā atbildētāja vadot transportlīdzekli MERCEDES BENZ C180, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kurā cieta transportlīdzeklis AUDI A4, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/. Atbildētāja atstāja notikuma vietu, neziņojot par to policijai, par ko viņai uzlikts sods saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[16] panta piekto daļu. Transportlīdzekļa MERCEDES BENZ C180 īpašnieka civiltiesiskā atbildība bija apdrošināta pie prasītājas, līdz ar to prasītāja par bojātā transportlīdzekļa remontu izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 640 *euro*.

Atbildētājai lūgts zaudējumus atlīdzināt labprātīgi, taču samaksa nav veikta. Prasītāja aprēķinājusi arī likumiskos procentus par laika posmu no 2017.gada 7.janvāra līdz 2017.gada 28.septembrim.

Norādīts, ka aplūkojamā gadījumā prasītāja saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta c)apakšpunktā noteikto ir tiesīga iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa vadītāju, ja tas pēc ceļu satiksmes negadījuma, neievērojot šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktās prasības, atstājis notikuma vietu. Attiecīgi atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus izmaksātās atlīdzības apmērā, no tās aprēķinātos procentus un ar zaudējumu atgūšanu saistītos izdevumus.

Pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātas apdrošināšanas likuma 2., 3.pantu, 41.panta pirmās daļas 1.punkta c)apakšpunktu, Civillikuma 1587., 1753., 1756., 1775. un 1779.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas galveno zaudējumus 743,30 *euro*, likumiskos procentus 27,60 *euro*, valsts nodevu 115,64 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*, kā arī noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piedzītās pamatparāda summas.

[2] Rīgas rajona tiesā 2018.gada 2.martā saņemti atbildētājas /pers. A/ paskaidrojumi, kuros norāda, ka prasību neatzīst.

Atbildētāja noliedz, ka būtu izraisījusi ceļu satiksmes negadījumu un aizbraukusi no notikuma vietas. Paskaidro, ka 2016.gada 22.jūnijā novietoja transportlīdzekli stāvvietā un devās uz dzīvokli. Atgriežoties pēc iepirkumiem, sastapusi vīrieti un sievieti, kas paskaidrojuši, ka atbildētāja ir sabojājusi viņu transportlīdzekli. Tika izsaukta Ceļu policija, kuru atbildētāja sagaidīja.

Lūgts prasību kā nepamatotu noraidīt.

[3] Tiesas sēdē atbildētāja /pers. A/ prasību neatzina. Papildus norādīja, ka ceļu satiksmes negadījums notika 2016.gada 22.jūnijā, nevis 27.jūnijā, kā tas norādīts prasības pieteikumā. Tāpat neatbilst patiesībai prasības pieteikumā norādītais, ka pēc ceļu satiksmes negadījuma atstāja notikuma vietu. Uzskata, ka Ceļu policija nepamatoti atzinusi viņu par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā.

Norādīja, ka saņem valstī noteikto minimālo darba algu, līdz ar to prasības apmierināšanas gadījumā lūdz sadalīt sprieduma izpildi termiņos, nosakot ikmēneša maksājumu 20 *euro*.

[4] Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2018.gada 23.aprīlī tiesā saņemts prasītājas pārstāvja sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu bez tās pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210.pantu nav pamats to atlikt.

Ņemot vērā, ka prasītāja izteikusi lūgumu izskatīt lietu bez tās pārstāvja klātbūtnes, tiesa atzina par iespējamu skatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies atbildētājas paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

[6] Lietā konstatēts, ka 2015.gada 21.decembrī /pers. A/ ar AAS "BALTA" noslēdza līgumu Nr.SBD503098 (sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polise), saskaņā ar kuru apdrošināta transportlīdzekļa MERCEDES BENZ C180, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesiskā atbildība laika posmā no 2015.gada 25.decembra līdz 2016.gada 24.jūnijam (lietas 20.lapa).

Tāpat lietā konstatēts, ka 2016.gada 22.jūnijā plkst. 17.58 /adrese/ pie nama Nr.5 notika ceļu satiksmes negadījums, kurā iesaistīts

transportlīdzeklis MERCEDES BENZ C180, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. A/, un transportlīdzeklis AUDI A4, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. B/.

Minēto apliecina lietas materiāliem pievienotā izziņa par ceļu satiksmes negadījumu un ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols (lietas 21.- 22., 54.lapa).

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18.pants noteic, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, ja apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda, saskaņā ar apdrošinātāja atbildības limitu atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai.

Saskaņā ar minētā likuma 31.panta otrajā daļā noteikto zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

Lietas materiāliem pievienots 2016.gada 21.septembra transportlīdzekļa remonta izmaksu aprēķins, ko veikusi SIA "Ivona Plus", no kura izriet, ka ceļu satiksmes negadījuma rezultātā cietušā transportlīdzekļa remonta izmaksas ir 640 *euro* (lietas 25.lapa).

Tāpat lietā konstatēts, ka 2016.gada 6.decembrī minēto naudas summu prasītāja ir izmaksājusi cietušā transportlīdzekļa remonta veicējam SIA "Ivona Plus", ko pierāda maksājuma uzdevums Nr.76579 (lietas 28.lapa).

[7] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas zaudējumus 640 *euro*. Atbildētāja prasību neatzīst, norādot, ka nav izraisījusi ceļu satiksmes negadījumu, kā arī pēc tam atstājusi notikuma vietu.

Tiesa konstatē, ka ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas galvenā inspektora U.Ozola 2016.gada 7.spetembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC-261158 atbildētājai /pers. A/ uzlikts naudas sods 70 *euro* apmērā par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu, uzbraucot stāvošam transportlīdzeklim AUDI A4, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, to bojājot, pēc kā /pers. A/, pārkāpjot noteikto kārtību, atstāja negadījuma vietu (lietas 53.lapa). Tiesas sēdē atbildētāja paskaidroja, ka minēto lēmumu nav apstrīdējusi.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem ir apstiprināta atbildētājas vaina ceļus satiksmes negadījuma izraisīšanā. Tāpat nepamatots ir atbildētājas apgalvojums, ka viņa nav pametusi ceļu satiksmes negadījuma vietu, jo lietas materiālos esošās ziņas liecina par pretējo.

Atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktam apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas pēc ceļu satiksmes negadījuma, neievērojot šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktās prasības, atstājis notikuma vietu [..].

Tādējādi tiesa atzīst, ka lietā konstatējami regresa prasības priekšnoteikumi prasītājas prasībai par zaudējumu atlīdzības piedziņu no atbildētājas.

Lietā tika konstatēts, ka prasītāja sedza ceļu satiksmes negadījuma rezultātā cietušā transportlīdzekļa remonta izmaksas. Savukārt 2016.gada 8.decembrī un atkārtoti 2017.gada 9.martā atbildētājai nosūtīts regresa pieteikums, lūdzot ne vēlāk kā līdz 2017.gada 7.janvārim atlīdzināt ceļu satiksmes negadījuma rezultātā nodarītos zaudējumus 640 *euro* (lietas 29.-32.lapa).

Civillikuma 1838.pantā noteikts, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tiesa konstatē, ka lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētāja būtu veikusi prasītājas norādīto zaudējumu samaksu, līdz ar to secina, ka prasība par zaudējumu 640 *euro* apmērā piedziņu no atbildētājas ir apmierināma.

[8] Prasītāja lūdz piedzīt izdevumus 103,30 *euro* apmērā, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmajā daļā noteiktajam apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu, kura mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu likumā noteiktas kategorijas transportlīdzekļu izraisīto zaudējumu segšanai. Saskaņā ar minētā panta trešās daļas 1.punktu no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumā lietā SKC-0093/2015 norādīts, ka Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.pants, kurā noteikts to subjektu loks, pret kuru apdrošinātājs vai Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgi celt regresa prasību, neparedz ierobežojumus attiecībā uz regresa prasības tiesības īstenošanu tikai trešajām personām izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas apmērā. Pildot ar likumu noteikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību (Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 44. panta pirmā daļa), Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs Garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai. Šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājai mantiski novērtējamu pametumu jeb zaudējumus.

Tiesa konstatē, ka saskaņā ar 2011.gada 12.oktobra sadarbības līgumu Nr.01490-05-11 (lietas 10.lapa) prasītāja sedza sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA" izdevumus par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā 103,30 *euro* apmērā, ko apliecina lietas materiāliem pievienotais 2017.gada 29.septembra faktūrrēķins Nr.21852 un 2017.gada 4.oktobra maksājuma uzdevums Nr.31617 (lietas 18.- 19.lapa).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenami izdevumi 103,30 *euro* apmērā, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

[9] Prasītāja lūdz piedzīt likumiskos procentus 27,60 *euro* par laika posmu no 2017.gada 7.janvāra līdz 2017.gada 28.septembrim.

Civillikuma 1759.pants noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata [..] par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs [..]. Savukārt Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Lietā tika konstatēts, ka ar 2016.gada 8.decembra pretenziju par regresa prasības atlīdzību prasītāja lūdza /pers. A/ ne vēlāk kā līdz 2017.gada 7.janvārim atlīdzināt zaudējumus. Tāpat lietā tika konstatēts, ka atbildētāja savas saistības nav izpildījusi.

Pie šādiem apstākļiem, kā arī ievērojot to, ka atbildētāja nav apstrīdējusi likumisko procentu apmēru, kā arī likumā noteiktajā kārtībā nav iesniegusi pierādījumus, ka samaksa ir veikta, tiesa atzīst, ka prasība par likumisko procentu 27,60 *euro* apmērā piedziņu no atbildētājas ir apmierināma.

[10] Prasītāja lūdz atzīt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda [..] prasītāja tiesības par

laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru [..].

Ņemot vērā minēto un Civillikuma 1765.panta pirmās daļas noteikumus, ir pamats atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

[11] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus [..].

Ņemot vērā, ka tiesa ir atzinusi, ka prasība ir apmierināma, tad no atbildētājas prasītājas labā piedzenama valsts nodeva 115,64 *euro* (lietas 8.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro* (lietas 9.lapa).

[12] Atbildētāja lūdz tiesu sadalīt sprieduma izpildi termiņos, nosakot mēneša maksājumu 20 *euro* apmērā.

Civilprocesa likuma 206.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa, kas taisījusi spriedumu lietā, ir tiesīga pēc lietas dalībnieka pieteikuma, ievērojot pušu mantisko stāvokli, bērnu tiesības vai citus apstākļus, pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu [..].

Objektīvais pamats sprieduma izpildes atlikšanai, sadalīšanai termiņos vai kārtības grozīšanai ir tādu apstākļu konstatēšana, kas apliecina, ka konkrētā parādnieka mantiskais stāvoklis neļauj izpildīt spriedumu vai tiek konstatēti citi svarīgi apstākļi, kas liedz parādniekam izpildīt spriedumu tajā noteiktajā termiņā un apmērā.

Atbildētāja lūgumu par sprieduma izpildes sadalīšanu termiņos pamato ar apstākli, ka saņem atalgojumu valstī noteiktās minimālas darba algas apmērā un mantiskais stāvoklis nav pietiekams, lai uzreiz samaksāt visu parāda summu. Savukārt no Tiesu informācijas sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka atbildētājas īpašumā ir 1999.izlaiduma gada transportlīdzeklis VOVLO S80, kā arī nekustamais īpašums /īpašuma adrese/.

Tiesa norāda, ka, izvērtējot pieteikumu par sprieduma izpildes sadalīšanu termiņos, saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. un 9.pantā noteikto ir jāņem vērā lietā iesaistīto pušu intereses un samērīgums. Tādējādi, izlemjot jautājumu par sprieduma izpildes atlikšanu, tiesai parādnieka mantiskais stāvoklis vai citi svarīgi iemesli, kas varētu nesamērīgi apgrūtināt parādnieka intereses, salīdzināms ar kreditora interesi saņemt sprieduma izpildi uzreiz.

Tiesa atzīst, ka pieļaujot sprieduma izpildes sadalīšanu apmērā kādu to lūgusi atbildētāja, proti 20 *euro* mēnesī, prasītājai uz pilnīgu sprieduma izpildi būtu jāgaida vairāk kā trīs gadi, tādējādi tiesa pārkāptu prasītājas procesuālās tiesības, kas ir pretēji Civilprocesa likuma 1.panta pirmās daļas noteikumiem, kuros norādīts, ka katrai fiziskai un juridiskai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā.

Vienlaikus, novērtējot piedzītās summas apmēru kopsakarā ar atbildētājas mantas stāvokli un ienākumu apmēru, tiesa atzīst par iespējamu sprieduma izpildi sadalīt termiņos uz 12 mēnešiem, nosakot, ka laika posmā no 2018.gada 8.jūnija līdz 2019.gada 8.jūnijam atbildētājai jāveic maksājumi 74,15 *euro* mēnesī.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panata pirmo daļu, 93., 97., 190., 193., 206., 250.^{25} un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu apdrošināšanas akciju sabiedrībai "BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, zaudējumus 640 *euro*, izdevumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā 103,30 *euro*, likumiskos procentus 27,60 *euro* par laika posmu no 2017.gada 7.janvāra līdz 2017.gada 28.septembrim, valsts nodevu 115,64 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*, kopā – 889,84 *euro*.

Atzīt apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas 640 *euro*.

Sadalīt parāda 889,84 *euro* piedziņu par labu apdrošināšanas akciju sabiedrībai "BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, termiņos, nosakot /pers. A/, personas kods /personas kods/, pienākumu veikt maksājumus šādā kārtībā:

1. līdz 2018.gada 8.jūnijam – 74,15 *euro*,
2. līdz 2018.gada 8.jūlijam – 74,15 *euro*,
3. līdz 2018.gada 8.augustam – 74,15 *euro*,
4. līdz 2018.gada 8.septembrim – 74,15 *euro*,
5. līdz 2018.gada 8.oktobrim – 74,15 *euro*,
6. līdz 2018.gada 8.novembrim – 74,15 *euro*,
7. līdz 2018.gada 8.decembrim – 74,15 *euro*,
8. līdz 2019.gada 8.janvārim – 74,15 *euro*,
9. līdz 2019.gada 8.februārim – 74,15 *euro*,
10. līdz 2019.gada 8.martam – 74,15 *euro*,
11. līdz 2019.gada 8.aprīlim – 74,15 *euro*,
12. līdz 2019.gada 8.maijam 74,15 *euro*.

Samaksa veicama sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA, reģistrācijas Nr.40003717522, norēķinu kontā AS „Swedbank", konta Nr.LV61HABA0551008868793.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese E.Slišāne